

Dzieci i młodzież bezpieczni online

Trochę statystyki

- ❖ Średni wiek inicjacji internetowej to ok. 10 lat
- ❖ Około 30% nastolatków pozostaje on-line stale i wszędzie
- ❖ 80% nastolatków korzysta w domu z Internetu w sposób ciągły
- ❖ 94% badanych posiada konto na portalach społecznościowych, 78% korzysta z nich codziennie
- ❖ 88% rodziców twierdzi, że kontroluje czas aktywności przy komputerze swoich dzieci
- ❖ tylko 23% młodych to potwierdza

Najczęstsze formy nadmiernej aktywności młodych w Sieci:

❖ Gry internetowe

❖ Portale społecznościowe i komunikatory

❖ Serwis YouTube

❖ Pornografia i cyberseks

Przyczyny nadużywania Internetu, komputera, telefonu...

- szybki i łatwy dostęp
- atrakcyjność treści
- szybka gratyfikacja, nagroda (łatwy sukces, szybki dostęp do informacji)
- problemy rodzinne
- trudności w relacjach rówieśniczych
- trudności edukacyjne
- cechy charakteru: wrażliwość, nieśmiałość
- niska samoocena
- nieradzenie sobie ze stresem
- brak zainteresowań, nuda

Najważniejsze kryteria rozpoznania nadużywania/uzależnienia:

- Czas i intensywność korzystania
- Zaniedbywanie innych aspektów życia

CYBERPRZEMOC

(CYBERBULLING)

To forma przemocy z wykorzystaniem technologii informacyjnych (Internet) i komunikacyjnych (telefon), np. portale społecznościowe, fora dyskusyjne, SMS, itp.

Najczęstsze formy cyberprzemocy:

- nękanie
- zastraszanie
- obrażanie
- podszywanie się pod inną osobę
- włamywanie się na konto
- zamieszczanie zdjęć i filmów bez zgody
- publikowanie obraźliwych , ośmieszających informacji, zdjęć, filmów itp.

Cechy cyberprzemocy:

- różnorodność form
- szybkość i rozległość działania
- brak kontroli, ciągłe ryzyko ataku
- trudności z usunięciem treści
- anonimowość (pozorna)

Obecnie, w polskim prawie nie ma przepisów przewidujących odpowiedzialność karną za stosowanie cyberprzemocy .

Co to znaczy?

Sprawcy cyberprzemocy nie są bezkarni!!

Każda z form cyberprzemocy to czyn
zabroniony, który ma swoje miejsce w
Kodeksie Karnym, Kodeksie Cywilnym lub
Kodeksie Wykroczeń.

Naruszenie wizerunku

- upublicznianie czyjegoś wizerunku bez jego zgody (zdjęcia, filmy); rozsyłanie zdjęć i filmów bez zgody;

- Kodeks Cywilny: art. 23 i 24

Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności (...) nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, (...) twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza (...), pozostają pod ochroną prawa cywilnego (...)

Włamania

- włamanie na konto e-mailowe, blog, profil na portalu społecznościowym; zmiana haseł, zdjęć lub innych danych;

□ Kodeks Karny: art. 267 i 268

Kto bez uprawnienia uzyskuje informację dla niego nie przeznaczoną, (...), podłączając się do przewodu służącego do przekazywania informacji lub przełamując elektroniczne (...) zabezpieczenie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Wulgaryzmy

➤ używanie wulgarnych zwrotów, komentarzy;
umieszczanie zdjęć i filmów obscenicznych,
nieprzyzwoitych;

□ Kodeks Wykroczeń: art. 141

Kto w miejscu publicznym umieszcza nieprzyzwoite ogłoszenie, napis lub rysunek albo używa słów nieprzyzwoitych, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1500 zł albo karze nagany.

Groźby

➤ grożenie przy użyciu Internetu lub telefonu komórkowego słowem, na piśmie, gestem oddziałując na psychikę odbiorcy;

□ Kodeks Karny: art. 190 i 191

Kto grozi innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Nękanie

- wielokrotne wysyłanie niechcianych lub uprzykrzających informacji, obrazów, linków, itp.; zasypywanie e-mailami, sms'ami; wpisywanie bardzo dużej ilości niechcianych komentarzy pod zdjęciami czy wypowiedziami danej osoby;
- ❑ Kodeks Karny: art. 190 a

Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Zniestawienie, znieważenie

- umieszczanie czyjegoś wizerunku w celu ośmieszenia; umieszczanie obraźliwych opinii i treści; tworzenie fałszywych profili, blogów w celu ośmieszenia drugiej osoby;

❑ Kodeks Cywilny: art. 212 i 216

Kto pomawia inną osobę, grupę osób, (...) o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, podlega grzywnie, karze ograniczenia albo pozbawienia wolności do roku.

Naruszenie praw i wolności obywatelskich

□ Kodeks Karny: art. 257

Kto publicznie znieważa grupę ludności albo poszczególną osobę z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej albo z powodu jej bezwyznaniowości (...) podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Nawoływanie do nienawiści

□ Kodeks Karny: art. 256

Kto publicznie propaguje faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołuje do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Jak zabezpieczyć dowody przemocy w Internecie?

- 1) Zachowywać wiadomości
- 2) Wykonać screen (zrzut całego ekranu)
- 3) Archiwizować treści rozmów
- 4) Wydrukować stronę z sieci
- 5) Zapisywać rozmowy, np. w Wordzie

Jeżeli zjawisko cyberprzemocy ma miejsce
w środowisku szkolnym należy zgłosić to
dyrektorowi i/lub pedagogowi szkolnemu.

Procedura reagowania wobec ofiary cyberprzemocy

Ujawnienie przypadku cyberprzemocy

Rozmowa z ofiarą (wsparcie, porada)

Ujawnienie okoliczności zdarzenia i zabezpieczenie dowodów

(rodzaj materiału, sposób rozpowszechniania, ustalenie sprawcy, świadków itp.)

Powiadomienie dyrektora, pedagoga

Analiza zdarzenia

Zapewnienie pomocy ←
psych.-ped.,

Powiadomienie rodziców ofiary

→ powiadomienie policji
i/lub sądu rodzinnego

Monitorowanie sytuacji

Procedura reagowania wobec sprawcy cyberprzemocy (gdy sprawcą jest uczeń szkoły)

Ujawnienie przypadku cyberprzemocy

Ustalenie okoliczności zdarzenia

(rodzaj materiału, sposób rozpowszechniania, sprawca, świadkowie)

Powiadomienie dyrektora, pedagoga

Analiza zdarzenia (wspólna)

Powiadomienie rodziców sprawcy oraz policji i/lub sądu rodzinnego

Powiadomienie o dalszym postępowaniu
i konsekwencjach; zawarcie kontraktu;
pomoc psych.-ped.; monitoring

zobowiązanie do zaprzestania postępowania
i usunięcia materiału; konsekwencje;
monitoring

Procedura reagowania wobec świadka cyberprzemocy

(opracowanie Fundacja Dzieci Niczyje)

1. Powiedz, że dobrze zrobił, zgłaszając fakt przemocy.
2. Powiedz, że wymagało to od niego wiele odwagi.
3. Nie ujawniaj jego danych, jeśli nie jest to konieczne (gdy sprawa trafia na policję).
4. Pod żadnym pozorem nie konfrontuj go ze sprawcą!
5. Zadbaj o jego bezpieczeństwo, nie upubliczniając jego udziału w sprawie.

Gdzie szukać pomocy?

- ❖ tel. o 800 100 100
- ❖ www.helpline.org.pl
- ❖ www.dyzurnet.pl
- ❖ www.116111.pl
- ❖ [Zakład Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w
Siemianowicach Śląskich, tel. 32 565-41-38](#)

Warto skorzystać:

- www.saferinternet.pl
- www.edukacja.fdds.pl
- [www.fundacja.orange.pl/kurs/
kurs dla rodziców „Bezpiecznie tu i tam”](http://www.fundacja.orange.pl/kurs/kurs%20dla%20rodzic%C3%B3w%20„Bezpiecznie%20tu%20i%20tam”)
mamatatatablet.pl

Vanessa Rogers „Cyberprzemoc. Jak być bezpiecznym w sieci”